

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Протокол № 3 від 29.10.2025 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО та введено у дію
наказом №128-о від 29.10.2025 р.
Малинського ліцею №5
Малинської мської ради
Директор
_____ Світлана АМЕРХАНЯН

**Комплексно-цільова програма
виявлення серед учнів
обдарованої молоді
«Пошук. Талант. Творчість»
на 2026-2030 роки**

I. Загальні положення:

Становлення української державності, інтеграція в Європейське і світове товариство, побудова громадянського суспільства, зростання міграції населення, у тому числі молоді, передбачають орієнтацію на особистість (Концепція «Нова українська школа»), яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє застосовувати здобуті знання, критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, прагне удосконалити власне життя і життя своєї держави.

Наявність обдарованості та високого інтелектуального потенціалу нації – запорука найбільших успіхів у будь-якій сфері діяльності держави. Майбутнє людської цивілізації залежить виключно від реалізації обдарованості людей, яка фіксується у дитячому віці. Саме тому в системі освіти ХХІ століття великого значення набуває робота з обдарованими дітьми. Програма по організації роботи з обдарованою молоддю «Пошук. Талант. Творчість» Малинського ліцею №5 Малинської міської ради розроблена з метою пошуку обдарованих та здібних здобувачів освіти, створення умов для всебічного розвитку та розкриття їх інтелектуального та творчого потенціалу, стимулювання творчого самовдосконалення, сприяння їх самореалізації в сучасному суспільстві.

II. Нормативно-правова база створення Програми:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Закон України «Про позашкільну освіту»;
- Концепція «Нова українська школа».

III. Метою Програми роботи з обдарованими та здібними здобувачами освіти є:

- розвиток інтелектуальних, творчих здібностей дітей;
- створення сприятливих умов для самореалізації особистості учня;
- забезпечення якісного психолого-педагогічного супроводу, діагностики обдарованих та здібних здобувачів освіти, визначення особливостей їх обдарованості;
- покращення якості підготовки учнів щодо стандартів базової загальної та середньої освіти;
- підвищення результативності олімпіад, конкурсів, турнірів, науково-дослідницьких робіт учнів, членів МАН;
- створення умов для ранньої профілізації здобувачів освіти;
- підвищення рівня компетентності та педагогічної майстерності вчителів закладу освіти;
- удосконалення уроку як засобу розвитку творчої особистості учня.

IV. Завдання Програми:

- розробка заходів з пошуку й цілеспрямованого відбору обдарованих та здібних дітей;
- створення системи їх психолого-педагогічної підтримки та супроводу;
- створення сприятливих умов для інтелектуального, духовного, морального, естетичного, фізичного розвитку здобувачів освіти та надання їм можливості для самореалізації;

- розробка методичних рекомендацій і програм для ефективного навчання та розвитку обдарованих дітей, їх професійної орієнтації;
- оновлення змісту, форм і методів роботи з обдарованими дітьми;
- підготовка вчителів до роботи з обдарованою учнівською молоддю;
- створення системи стимулювання інтелектуально і творчо обдарованих учнів і вчителів, які з ними працюють.

V. Шляхи реалізації Програми:

- діагностика та створення умов для навчання й розвитку здібної та обдарованої молоді на основі використання інноваційних педагогічних технологій;
- створення шкільного банку даних про здібних та обдарованих дітей;
- випробування і запровадження сучасних методик виявлення, навчання та виховання обдарованої молоді та надання їй соціально - педагогічної підтримки;
- активне залучення здібної та обдарованої молоді до науково - дослідницької, творчої діяльності в гуртках, філіях МАН, до участі в олімпіадах та предметних конкурсах тощо;
- популяризація здобутків обдарованої молоді, кращого педагогічного досвіду роботи з нею.

VI. Очікувані результати ефективності Програми:

Виконання Програми дасть змогу:

- вдосконалювати систему виявлення і відбору здібної та обдарованої молоді та надання їй соціально-педагогічної підтримки;
- консолідувати зусилля вчителів та батьків, органів місцевого самоврядування у роботі зі здібною та обдарованою молоддю;
- підвищити рівень професійної компетентності педагогічних працівників у визначенні методів, форм, засобів та технологій навчання і виховання обдарованої молоді;
- вдосконалення системи стимулювання здібної та обдарованої молоді, педагогічних працівників, котрі проводять з нею роботу.

VII. Заохочення:

1. Учні ліцею заохочуються відповідно Положення про заохочення і відзначення та порядок їх призначення учасникам освітнього процесу Малинського ліцею № 5 Малинської міської ради, схваленим рішенням педагогічної ради (Протокол № 11 від 09.05.2025 р.) та затвердженим і введеним у дію наказом по ліцею № 58-о від 09.05.2025 р.

2. Ліцей застосовує такі види заохочення:

Моральне стимулювання – це комплекс заходів, що слугує поштовхом для учасників освітнього процесу до подальших успіхів у професійній діяльності, навчанні та активній громадянській позиції, а також слугують прикладом для інших здобувачів освіти, що своєю чергою підвищує якість освіти.

Заходи морального стимулювання застосовуються відповідно принципів:

- об'єктивності, справедливості, єдності вимог і рівності умов застосування заохочень до всіх учасників освітнього процесу;
- прозорості і гласності;

- урахування вікових та індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу;
- ефективності та якості діяльності.

2.Заохочення застосовуються директором ліцею за поданням ради ліцею, педагогічної ради, класного керівника, а також у відповідності до положень про проведення в ліцеї конкурсів, змагань і оголошуються наказом по ліцею.

3.Заохочення застосовуються в умовах поширеної гласності і доводяться до відома учнів та працівників ліцею.

4.Заохочення призначається здобувачам освіти, що навчаються у ліцеї за:

- високий рівень навчальних досягнень, високий рівень дотримання етичних норм та виконання правил для здобувачів освіти;
- участь та перемогу в галузях навчальної, науково-дослідницької, творчої, громадської діяльності і зайняті перші місця на конкурсах, фестивалях, олімпіадах та інших заходах обласного, районного, міського рівня, призові місця на Всеукраїнському та Міжнародному рівнях;
- участь та перемогу у творчих конкурсах і спортивних змаганнях всіх рівнів;
- активну участь та проявлену ініціативу під час роботи в органах учнівського самоврядування;
- активну участь у волонтерській роботі;
- участь в шкільному конкурсі «Клас року»

5.Заклад освіти застосовує такі види заохочення:

- оголошення подяки учням та їх батькам;
- учні дев'ятого, які завершили здобуття базової освіти, які за результатами річного оцінювання з усіх предметів, що вони вивчали на рівні базової середньої освіти (протягом 5-9 класів), та державної підсумкової атестації (у разі її проведення) мають результати навчання високого (10, 11, 12 балів) рівня, отримують відповідно свідоцтво про базову середню освіту з відзнакою;
- учні одинадцятого класів, які завершили здобуття повної загальної середньої освіти (незалежно від форми здобуття), які за результатами річного оцінювання з усіх предметів, що вони вивчали (протягом 10 та 11 класів) та державної підсумкової атестації (у разі її проведення), мають результати навчання високого (10, 11, 12 балів) рівня, отримують свідоцтво про повну загальну середню освіту з відзнакою.
- нагородження Похвальним листом «За високі досягнення у навчанні» здобувачів освіти 3-8, 10 класу та Похвальною Грамотою «За особливі досягнення у вивченні окремих предметів» здобувачів освіти 11 класу;
- нагородження цінними подарунками або грошовою премією (за наявності спонсорських коштів);

6.Заохочення призначається за результатами роботи комісії з призначення заохочення обдарованих дітей та молоді ліцею (далі – Комісія) та схвалених засіданням педагогічної ради.

7. Учні одинадцятого класу, які отримують свідоцтво про повну загальну середню освіту з відзнакою, за ініціативи батьків можуть вручатися медалі, придбані за батьківські кошти.

Завдання та заходи щодо реалізації програми виявлення обдарованих учнів

1. Пошук і виявлення обдарованих дітей

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1	Розробити багатовимірну систему визначення рівня обдарованості й інтелекту дітей. Застосовувати елементи системи для виявлення обдарованих дітей під час їх навчання в ліцеї	2026	Адміністрація
2	З метою виявлення здібної та обдарованої учнівської молоді проводити: ➤ олімпіади з базових предметів; ➤ конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт з основних предметів; ➤ конкурси знавців рідної мови: • Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка; • Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика ➤ конкурси-виставки учнівських робіт, художньої творчості та декоративно-ужиткових видів мистецтва. ➤ Всеукраїнську військово-патріотичну гру українського козацтва «Сокіл» («Джура»).	Щорічно, відповідно до наказів	Адміністрація, вчителі - предметники
3	Оновлювати дані персоніфікованого банку обдарованих дітей за напрямками «Інтелектуальний потенціал», «Духовне відродження», «Спортивний», «Активісти учнівського самоврядування»	Щорічно до 10.09	Адміністрація
4	Сприяти участі учнів у Всеукраїнських конкурсах з різних галузей знань, у різноманітних просвітницьких конкурсах, виставках, олімпіадах різного рівня, інтернет-олімпіадах, які проводяться організаціями, Фондами, редакціями періодичних видань, вищими навчальними закладами тощо.	2026-2030	Вчителі - предметники
5	Здійснювати психолого-педагогічний супровід обдарованих дітей. Системне визначення рівня обдарованості й інтелекту дітей за комплексною системою-методикою багатомірної оцінки із залученням психолога	2026-2030	Вчителі, практичний психолог
6	Проводити роботу по виявленню, підтримці та супроводу обдарованих дітей серед дітей з обмеженими особливими потребами	2026-2030	Вчителі, практичний психолог

7	Виявляти та підтримувати обдарованих дітей, які належать до соціально незахищених категорій. Забезпечувати їх участь у конкурсах, фестивалях, заходах	2026-2030	Вчителі, соціальний педагог
8	Налагодити зв'язки з організаціями та установами, провідними науковцями, робота яких спрямована на пошук, навчання і розвиток обдарованих дітей і молоді та обмін досвідом роботи з даної проблеми	2026-2030	Адміністрація

2. Навчання та виховання обдарованих дітей

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1	Розвивати мережу класів з поглибленим та профільним вивченням предметів з метою врахунок змін у структурі, змісті й організації освітнього процесу повніше враховувати інтереси, нахили і здібності учнів, їх можливості, створювати умови для навчання старшокласників відповідно до їхніх освітніх і професійних інтересів і намірів щодо соціального і професійного самовизначення.	2026-2030	Адміністрація
2	За допомогою диференціації та мотивації забезпечити особистісно-орієнтований підхід у навчанні та вихованні обдарованих та здібних дітей	2026-2030	Вчителі
3	Забезпечення інтелектуального, творчого, духовного розвитку учнів за допомогою масових форм роботи: предметних тижнів, лекцій, бесід, дискусій, доповідей, нестандартних уроків, гуртків, ігрових тренінгів, турнірів, знавців наук, фестивалів, брейн-рингів, спортивних змагань та ін.;	2026-2030	Адміністрація Вчителі
4	Розширювати мережу факультативних, індивідуальних занять, гуртків, вдосконалювати роботу учнівського самоврядування та залучати до їх роботи творчу молодь	2026-2030	Адміністрація
5	Щорічно проводити «Родинне свято талантів» у рамках ліцею з метою відзначення здібних та обдарованих учнів - переможців олімпіад, конкурсів МАН України, творчих змагань, фестивалів, проектів тощо	2026-2030	Адміністрація
6.	Налагоджувати зв'язки з вищими навчальними закладами для залучення наукового потенціалу, творчих організацій до роботи із здібними та обдарованими дітьми. Укласти відповідні угоди про спільну діяльність	2026-2030	Адміністрація
7	Залучати обдарованих дітей до навчання у секціях Малої академії наук	2026-2030	Адміністрація

8	Проводити оздоровлення творчо обдарованої учнівської молоді у літніх таборах	2026-2030	Адміністрація
9	Висвітлювати в засобах масової інформації, сторінках соціальних мереж творчі здобутки учнівської молоді, їх участь у конкурсах, олімпіадах, оглядах тощо (за згодою батьків)	2026-2030	Адміністрація
10	Здійснювати контрольню-аналітичну діяльність результатів роботи з обдарованими учнями	Щорічно, травень до 20.05	Адміністрація

3. Науково-методичне забезпечення програми

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	Організовувати роботу творчих груп учителів для розробки й апробації програм, методичних посібників для роботи з обдарованими дітьми	2026-2030	Вчителі-предметники
2.	Вивчати досвід роботи з обдарованими дітьми в закладах освіти громади та області	2026-2030	Вчителі-предметники
3.	Широко використовувати методичні рекомендації та програми для виявлення, розвитку і підтримки обдарованих дітей та здібної учнівської молоді	2026 - 2030	Вчителі-предметники
4.	Проводити проблемно-тематичні обговорення психолого-педагогічних та методичних аспектів роботи з обдарованими дітьми із залученням до їх роботи вчителів вищої категорії, вчителів, які мають педагогічні звання	2026 - 2030	Адміністрація, керівники МО
5	Проводити конференції, семінари, засідання предметних методичних об'єднань, присвячені проблемам розвитку творчого потенціалу педагогів та учнів ліцею	2026 - 2030	Адміністрація, керівники МО
6	Організувати на базі методичного кабінету створення картотеки методичних розробок уроків та позаурочних заходів, для інформаційно-методичного забезпечення Програми «Пошук. Талант. Творчість» та використання цих матеріалів при роботі з обдарованими та здібними учнями	2026 - 2030	Адміністрація, керівники МО
7.	Розробити рекомендації для батьків «Батьківська підтримка розвитку дитячих здібностей» та вчителів з виявлення і розвитку у дітей творчих здібностей та надавати практичну допомогу у роботі з ними	2026	Заступники з НВР та ВР, практичний психолог
8.	Використовувати інноваційні засоби для навчання обдарованих дітей	2026-2030	Вчителі - предметники

9.	Брати участь в міських, обласних конкурсах авторських програм творчих учителів та психологів, виставках нових освітніх технологій та методичних засобів, творчих проектах, конкурсах «Учитель року», «Класний керівник року», педагогічних виставках «Сучасна освіта Житомирщини», орієнтованих на вдосконалення роботи з обдарованими дітьми	2026-2030	Вчителі, практичний психолог
10.	Залучати учителів для проходження сертифікації з метою виявлення та заохочення педагогічних працівників, які мають високий рівень професійної майстерності та володіють сучасними методиками навчання.	2026-2030	Адміністрація
10	Забезпечити якісну підготовку учнів до участі в олімпіадах, конкурсах науково-дослідницьких робіт МАН України, творчих турнірах, мистецьких фестивалях, наукових учнівських конференціях, виставках творчих робіт, спортивних заходах тощо	2026-2030	Вчителі - предметники

4. Удосконалення творчого потенціалу вчителя

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	Організувати науково-методичний супровід роботи з обдарованими дітьми, брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах різного рівня, присвячених проблемам розвитку творчого потенціалу педагогів і учнів, упровадженню нових освітніх технологій	2026-2030	Адміністрація
2.	Залучати вчителів до спеціальної підготовки до роботи з обдарованими дітьми через курси підвищення кваліфікації, семінари, тренінги тощо	2026-2030	Адміністрація
3.	Здійснювати моніторинг результативності роботи з обдарованими дітьми	2026-2030	Адміністрація, практичний психолог
4.	Спрямувати роботу на впровадження в освітній процес інноваційних технологій, форм, методів, прийомів навчання і виховання обдарованих та здібних дітей	2026 - 2030	Адміністрація, вчителі

5. Організація соціально-психологічного забезпечення програми.

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1	Удосконалити пакет документів (тести, анкети, тощо) для створення системи соціально-психологічної підтримки здібних та обдарованих дітей ліцею, надавати учням необхідні консультації.	2026-2030	Практичний психолог
2	Підготувати рекомендації вчителям щодо формування психолого-фізіологічної стійкості обдарованих дітей, профілактики стресів, розумових, емоційних та інших перевантажень під час навчання та організації диференційованої, індивідуальної роботи зі здібними та обдарованими учнями.	2026-2030	Практичний психолог
3	Проводити психодіагностичну роботу по вивченню особливостей пам'яті, уваги, гнучкості мислення, домінуючих мотивів навчання учнів з метою поповнення інформаційного банку «Обдарованість».	2026-2030	Практичний психолог
4	Розробити комплекс соціально-психологічних заходів для адаптації учнів різних вікових категорій в освітньому середовищі.	2026-2030	Практичний психолог

6. Забезпечення системи моніторингу та заохочення:

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
	Вести дослідження-супровід щодо рівня знань та навчальних досягнень здібних та обдарованих учнів через застосування інформаційних технологій	2026-2030	Адміністрація
	Запровадити систему моніторингу щодо подальшого навчання та працевлаштування випускників ліцею - переможців та призерів Всеукраїнських олімпіад, конкурсів, турнірів тощо	2026-2030	Адміністрація
3	Здійснювати моніторинг результативності роботи зі здібною та обдарованою молоддю педагогічних працівників, стимулюючи їх до проходження сертифікації та отримання педагогічних звань «старший вчитель», «вчитель-методист», тощо.	2026-2030	Адміністрація